WIKIPEDIA

Kunsthallen Nikolaj

Kunsthallen Nikolaj i København er et utstillingssted for samtidskunst som holder til i restene av Sankt Nikolaj kirkes tårn. Utstillingsstedet avholder mellom 5 og 6 danske og internasjonale utstillinger i året. I tillegg blir det avholdt konserter og holdt foredrag, gjerne i forbindelse med utstillingene. Kunsthallen Nikolaj har også en liten bokhandel i tilknytning til utstillingslokalene.

Kunsthallen Nikolaj tilhører Københavns kommune.

Kunsthallen Nikolaj

Kunsthallen Nikolaj
Foto: Ib Rasmussen

Plassering	Nikolaj Plads

Kunsthallen Nikolaj
55°40′43″N 12°34′53″Ø

Kunsthallen Nikolaj på Commons

Innhold

Bygningens historie

Sankt Nicolai ble oppført i begynnelsen av 1200-tallet og er Københavns tredje eldste kirke etter Skt. Clemens kirke og Vor Frue kirke. Den nevnes første gang i et testamente i 1261, men var antagelig langt eldre. Kirken lå rett ved stranden, var sjømennenes kirke og fikk navn etter de sjøfarendes helgen Sankt Nikolas.

Den var opprinnelig en senromansk teglstenskirke med tre fløyer. Rundt 1500 ble den avløst av en stor treskipet bygning i gotikk med koromgang og takrytter. I årene 1582-1591 ble det føyet til et tårn vest for skipet, dette er tilskrevet Hans van Steenwinckel den eldre. Tårnet ble i 1611 forsynt med et åttekantet spir.

I 1628 falt spiret ned og forårsaket skader på kirken, i hovedsak i koret. Hans van Steenwinckel den yngre sto for gjenreisingen av koret som ble ferdigstilt rundt 1630. Fra dette tidspunkt og frem til kirken ble ødelagt i bybrannen i 1795 var kirken mye benyttet og ble den ledende kirken for deler av borgerskapet og adelen.

Flere kjente personer ble begravet i selve kirken eller på kirkegården. Hans van Steenwinckel den yngre var blant dem, det samme var Mikkel Vibe (1565-1624) som var

handelsmann og borgermester i København. Rikshoffmester Joachim Gersdorff (1611-1661) ble også begravet her.

Da spiret styrtet ned i 1628 har sannsynligvis også orgelet blitt ødelagt for i begynnelsen av 1630-tallet bygget Johan Lorentz d.e. et nytt orgel på 40 stemmer til kirken. Sønnen - Johan Lorentz d.y. - var ansatt som organist i kirken fra ca. 1634/35 og holdt hverdagskonserter på farens orgel.

Fra 1805 har den ikke offisielt vært en kirke.

Kirkeruinene ble revet ned, mens det solide tårnet er bevart. Rundt tårnet ble det bygd slakterboder, som mot slutten av 1800-tallet ble nedlagt. Etter at spiret ble ødelagt i 1795 bestod tårnet av en plattform på toppen, og man fant ut at det kunne utnyttes på flere måter. En tårnvekter ble plassert for å oppdage brann, og hvis han så tegn til brann skulle han signalisere med en lanterne.

Nåværende spir er en moderne rekonstruksjon av det opprinnelige, etter initiativ og bekostning av Carl Jacobsen.

Dagens bygning ble innviet i 1912 og er en moderne rekonstruksjon i mindre størrelse av den ødelagte kirken, og i forbindelse med det gamle tårnet har den også blitt brukt som orlogsmuseum og hovedbibliotek før den fikk sin nåværende funksjon. Selve tårnet er fredet.[1]

Tårnet sett fra Admiralgade
Foto: Ib Rasmussen

Sankt Nikolaj kirke i Laurids de Thurahs verk *Hafnia Hodierna* fra 1748

Kuriositeter

- I 1829 var det en uroppførelse av H.C. Andersens drama på Det kongelige teater: *Kjærlighed paa Nicolai Taarn.*
- Da Thorvaldsen i 1838 vendte hjem etter 40 år i Roma, ble det i forveien kunngjort at et flagg skulle heises på tårnet når skipet nærmet seg. Da strømmet store folkemengder til *Toldboden* for å ta imot byens berømte sønn.

Kilder

- Sankt Nikolaj Kirke (https://web.archive.org/web/20121026020244/http://www.kb.dk/da/nb/tema/webudstillinger/Musikalsk_byvandring/Sankt_Nikolaj_Kirke) fra Det Kongelige Bibliotek
- Nikolajs historie (https://web.archive.org/web/20120321212021/http://www.kunsthallennikolaj.dk/index_subpage.asp?subpageIDX=169&mainpageIDX=95)
- Hans van Steenwinckel den eldre (https://www.kulturarv.dk/kid/VisKunstner.do?kunstnerId=10670) fra Weilbachs Kunstnerleksikon
- Hans van Steenwinckel den yngre (https://www.kulturarv.dk/kid/VisKunstner.do?kunstnerId=10671) fra Weilbachs Kunstnerleksikon

1. ^ Fredningssag / Nikolaj Tårn, Nikolaj Plads (https://www.kulturarv.dk/fbb/sagvis.pub?sag=3100172) fra Kulturarvsstyrelsen (besøkt 21. juni 2014)

Eksterne lenker

- Offisielt nettsted (http://www.nikolajkunsthal.dk/)
- (en) Kategori:Kunsthallen Nikolaj – bilder, video eller lyd på Wikimedia Commons